

ಗೊರೂರರ ಬೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು: ಪ್ರಸ್ತುತತೆ

ಶಿವರಾಜು ಎನ್.

ಸಂಶೋಧನಾರ್ಥಿ

ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ

ಕುಪ್ಪಳಿ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು,

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

Article Link: <https://aksharasurya.com/2023/12/shivaraju-n-8/>

ABSTRACT:

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕಥೆ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ. ಈ ಮಾತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಈ ಮಾತು ಅಕ್ಷರಶಃ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಕನಿಷ್ಠ 130 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿರುವ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಓದಲೇಬೇಕಾದ ಕಥೆಗಳ ಪೈಕಿ ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರವರ 'ಬೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು' ಕಥೆಯೂ ಒಂದು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಓದಲೇಬೇಕಾದ ಕಥೆ ಇದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಓದಲೇಬೇಕಾದ ಕಥೆ ಇದು. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಗ್ರಾಮ ಭಾರತದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಕಥನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಭಾಗಶಃ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರವರು, ಡಾ. ಬೆಸಗರಹಳ್ಳಿ ರಾಮಣ್ಣ, ಕುವೆಂಪು, ವಿಭಿನ್ನರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಬೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಜೀತಗಾರನೊಬ್ಬ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕೋಲಾಹಲ ಉಂಟಾಗಿ ಕಡೆಗೆ ಶಾಂತಿಯುಂಟಾಗುವ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಥೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ. ನವೋದಯದ ಇತರ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಗಾತ್ರ, ಪಾತ್ರ, ಸಂಘರ್ಷದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆ ವಿಶಿಷ್ಟವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರರನ್ನು ಕುರಿತು ಜನರಲ್ಲಿ ಋಣಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳಿದ್ದವು. ಜಮೀನ್ದಾರರೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟವರೆಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಜಮೀನ್ದಾರರುಗಳಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಯ್ಯುವಿನ ಪಾತ್ರದ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆಯ ಉತ್ತರಾರ್ಧವು ಅಯ್ಯುವಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯುವಿನ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಲೋಕೇಶ್ ಅವರ ಅಭಿನಯ ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿದೆ.

KEY WORDS:

ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಾಕ್ಷಸ, ವೈಚಾರಿಕತೆ, ಜಮೀನ್ದಾರ, ರೈತ, ಸಾಲ, ಜೀತ, ಗದ್ದೆ,
ಸಿನಿಮಾ, ಚಿತ್ರಕಥೆ.

ಕನ್ನಡ ಕಥನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ನವೋದಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದವರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಗೊರೂರು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದವರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಗೊರೂರು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಮೃದ್ಧವಾದುದು. ಪ್ರಬಂಧ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಜೀವನ ಚಿತ್ರ, ಭಾಷಾಂತರ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಸಂದಿದೆ. ಗೊರೂರು ಗ್ರಾಮ, ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ಈ ಎರಡು ಗೊರೂರರ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಅಮರವಾದವು. ಹೇಮಾವತಿ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಸ್ತಕ್ಕೂ ಸ್ಪೂರ್ತಿ. ಗೊರೂರರ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಲೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತಂತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಲೀ, ಸಂಕೇತ, ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲೀ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕಂಡುಂಡದ್ದನ್ನು ಅವರು ಸಹಜವಾಗಿ, ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

‘ಬೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು’ ಅವರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಥೆ. ನಲವತ್ತೆಂಟು ಪುಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು ಕಥೆಯೂ ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕಿರು ಕಾದಂಬರಿಯೂ ಹೌದು. ಭಾಗಶಃ ಕಥೆಯೂ ಹೌದು. ಭಾಗಶಃ ಪ್ರಬಂಧವೂ ಹೌದು. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಕಥೆಗಳ ರಚನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು ರವರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಕಥೆಗಳು ಭಾಗಶಃ ಕಥೆಗಳು, ಭಾಗಶಃ ಪ್ರಬಂಧಗಳು. ಅವರ ಪ್ರಬಂಧಗಳೂ ಸಹ ಭಾಗಶಃ ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಭಾಗಶಃ ಕಥೆಗಳು.

ಬೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಗೊಳಗಾದ ನವೋದಯ ಕಥೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು 1974 ರಲ್ಲಿ ಅದೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದವು. “ಬೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು ಮಾತ್ರ ಗೊರೂರರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಥೆ. ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಸತ್ಪಯುತವಾಗಿ

ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದ್ವೇಷದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾಗಿ ಮೊದಲಾಗುವ ಕಥೆ ಸ್ನೇಹದ ನೆಲೆಗೆ ಬೆಳೆದು ತಿಳಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ”¹ ಬೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು ಕಥಾ ರಚನೆಗೆ ಗೊರೂರು ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಯ ಘಟನೆಯೊಂದು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಕಥನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. “ಬೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು ಕಥೆಯನ್ನು ಓದದಿದ್ದರೆ ಗೊರೂರರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿದಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲ”² ಎನ್ನುವ ಮಾತಿದೆ. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದು ನಿಜವೂ ಹೌದು. ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟವರು, ಗಟ್ಟಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡುಗಳು ಬರುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಬೂತಯ್ಯ, ಅಯ್ಯು ಗುಳ್ಳನಂತಹ ಪಾತ್ರಗಳು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿರಬಹುದಾದ ಒಳ್ಳೆಯತನ, ಕೆಟ್ಟತನಗಳ ತಾಜಾ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗಿವೆ.

ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ 100 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಗ್ರಾಮ ಭಾರತದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿನ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕರಾಳ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ‘ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆ’ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರೇ ಜಮೀನ್ದಾರರು. ಅಂತಹ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪೈಕಿ ಭೂತಯ್ಯನವರು ಸಹ ಒಬ್ಬರು. ‘ಬೂತಯ್ಯ’ ಗೊರೂರರು ನವಿರಾಗಿ ತಿದ್ದಿ, ತೀಡಿದ ಅಪೂರ್ವ ಕಲಾಕೃತಿ. ಗೊರೂರರು ಕಥೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೂತಯ್ಯನವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. “ಬೂತಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಪಾಳೆಯಗಾರರಂತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಶಿಶುಪಾಲ, ಜರಾಸಂಧ, ರಾವಣ, ಕಳಿಂಗ ಎಂದವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದುಷ್ಟರು, ಘಾತಕರು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೇಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಭಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಭಯ ಸತ್ತ ನಂತರವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ಕೋಪ ಬಂದರೆ ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯನ್ನು ನೆತ್ತಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.”³

ಬೂತಯ್ಯನವರ ಸಂಪಾದನೆಯ ದಾರಿಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದವು. ಅವರ ಬಳಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೂತಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತಾವು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದರು. ಬೂತಯ್ಯನವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎದುರಾಗಿವೆ. “ಬೂತಯ್ಯನವರು ಈ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅವ

ರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವೈರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಒದೆಗಳಂತೂ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ತಿಗಳರು, ಹರಿಜನರೂ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಾಗಿ ಗುಂಪುಕೂಡಿ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಡಿಕಿ ಮೈಯಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೂಳೆಯನ್ನೂ ನೆಗ್ಗಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಡಿದು ಪುಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಾವುದರಿಂದಲೂ ಬೂತಯ್ಯನವರು ಹೆದರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟನೆಯಿಂದಲೂ ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ದ್ವೇಷವೂ ಕೋಪವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.”⁴ ಬೂತಯ್ಯನವರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದುದು, ಜಾಲಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರದು ಅವರದು ಒಂದೇ ಒಕ್ಕಲು. ಇವರಲ್ಲದೆ ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ತಿಗಳರದೂ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ನೂರು ಮನೆಗಳಿದ್ದವು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂತಹ ಕಹಿ, ಸಿಹಿ ಘಟನೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಬೂತಯ್ಯನವರು ತಾವು ಸಾಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಹೀಗಿವೆ. “ಹಣಕಾಸಿನ ವಸೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಬೇಡ. ರೈತರಿಗೆ ಅಯ್ಯೋ ಎಂದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಪಾಪ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರೈತರೊಂದಿಗೆ ಮರೆತೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಆಡಬೇಡ”⁵ ಅಯ್ಯು ಭೂತಯ್ಯನವರು ಸತ್ತ ನಂತರ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆತನನ್ನು ರಾಕ್ಷಸನನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಬೂತಯ್ಯನವರು ಸತ್ತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ಬೂತಯ್ಯನವರ ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ಅಯ್ಯು ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಬೂತಯ್ಯನವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಈ ಕಥೆಗೆ ಅಯ್ಯು ಮತ್ತು ಗುಳ್ಳೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾಯಕ-ಖಳನಾಯಕರಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯು ಭೂತಯ್ಯನಷ್ಟು ಕಟುಕನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಗುಳ್ಳೆ ಭೂತಯ್ಯನವರಿಂದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಲು ಗುಳ್ಳೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ಗುಳ್ಳೆ ಮತ್ತು ಅಯ್ಯು ಕಡುವೈರಿಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋರ್ಟು, ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಅಯ್ಯು ತನ್ನ ಹಣಬಲ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಸೋದರಮಾವ ಬುಂಡೆಕ್ಕಾತನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗುಳ್ಳೆ ಜೈಲು ಪಾಲಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಎದುರಾದಾಗ ಅಯ್ಯುವಿನಿಂದಲೇ ಸಾಲ ಪಡೆದು, ಅವರ ಮನೆಯ ಜೀತದಾಳಾದರು ಗುಳ್ಳೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಬೂದಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಕಿಂಡದಂತಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದುಡಿದ ಗುಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯುವಿನ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿ

ಋಣಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಅಯ್ಯುವಿನ ಮನೆಯನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ವಿಚಾರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಊರವರ ಮನಸ್ಸು ಮಂಜಿನಂತೆ ಕರಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. “ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಯಾರೂ ನುಗ್ಗಲಿಲ್ಲ. ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಳು ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ಮಡಗಿದ್ದ. ಬೆಂಕಿ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಸುಟ್ಟು ಹೋಯಿತು”⁶ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಗೆಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ನಿಲುವು ಅಯ್ಯುವಿನದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಯ್ಯುವನ್ನು ಕುರಿತ ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯ ಜನತೆಗೆ ಇರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆತನ ವರ್ತನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಯ್ಯು ತಂದೆ ಸತ್ತ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದು ನಿಜವೇ. ಆದರೆ ಆತ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಗುರುತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. “ಅವನ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಜೀತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಳು ಕರಿಯನು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಹಾವಿನ ಕಡಿತದಿಂದ ಸತ್ತಾಗ ಅಯ್ಯುವು ತನಗೆ ಕರಿಯನ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವಳಿಗೆ ಸೋಡಿ ಮಾಡಿದನು.”⁷ ಆದರೂ ಸಹ ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಅಯ್ಯುವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಗುರುತಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಗುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಅಯ್ಯುವಿನ ಕದನದಿಂದ ಮನನೊಂದ ಗುಳ್ಳನ ಹೆಂಡತಿ ಬೇಸರದಿಂದ ಊರಮುಂದೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನದಿಗೆ ಬಿದ್ದುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅಯ್ಯು ಹೊಳೆಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಮಹಿಳೆ ಗುಳ್ಳನ ಹೆಂಡತಿ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆಕೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ. “ಅಯ್ಯುವು ವಾಯುವೇಗದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಪ್ರವಾಹವು ಗುಳ್ಳನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ದೂರ ಸಾಗಿಸಿದ್ದಿತು. ಅಯ್ಯು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಗುಳ್ಳನ ಹೆಂಡತಿಯು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮುಳುಗಿಸಿಕೊಂಡಳು”⁸ ಅಯ್ಯು ಗುಳ್ಳನಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅವಮಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಗುಳ್ಳನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಊರಿನಲ್ಲಾದ ಕಹಿಘಟನೆಗಳಿಂದ ಮನನೊಂದ ಅಯ್ಯುವು ತನ್ನ ವಾಸದ ಮನೆಯನ್ನು ನದಿ ಸಮೀಪದ ತನ್ನ ಜಮೀನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. 1924ನೇ ಇಸವಿಯ ಮಳೆಗಾಲ. ಅಯ್ಯುವು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯುವಿನ ಹೆಂಡತಿಯೂ, ಎರಡು ಮಕ್ಕಳೂ ಬುಂಡೆಕ್ಯಾತನೂ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಖಾಯಿಲೆ ಹೆಚ್ಚಾದುದರಿಂದ ಕೆಲವು ದಿನ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಲಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮವು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಯಿತು. ಪ್ರವಾಹದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಗೊರೂರರು ಹೀಗೆ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ. “ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳೆಲ್ಲಾ

ಕೆರೆಗಳಾದವು. ಮಳೆ ಕುಂಭದ್ರೋಣವಾಗಿ ಸುರಿಯಿತು. ಆಕಾಶದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಮುಚ್ಚುವುದನ್ನು ಮರೆತಂತೆ ತೋರಿತು. ಕೆರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿ ಕೋಡಿ ಹರಿದವು. ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋದವು. ನದಿಯು ಮೇರೆ ತಪ್ಪಿ ದಡವನ್ನು ಮೀರಿ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಹರಿಯಿತು. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಆ ಆರ್ಭಟಕ್ಕೆ ಜನರು ನಡುಗಿದರು.” ಇಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯುವಿನ ಮನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಅಯ್ಯುವಿನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಬುಂಡೆ ಕ್ಯಾತನನ್ನು ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಳ್ಳೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ. “ತಪ್ಪವು ಅಷ್ಟು ಜನರ ಭಾರವನ್ನು ತಡೆಯುವಷ್ಟು ಭಾರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನದಿಯ ಕಡೆಯ ವೇಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ನಿಲ್ಲು ನೀರಿನ ಕಡೆಗೆ ತಪ್ಪವನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಗುಳ್ಳೆನೂ ಉಳಿದ ಮೂರು ಜನ ರೈತರೂ ಜೀವದ ಅಸೆ ಬಿಟ್ಟು ಹುಟ್ಟುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣಗಿದರು. ರೈತರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ತಪ್ಪದಿಂದ ಜಾರಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಮರಗಳ ತುದಿಗಳನ್ನು ಏರಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಬುಂಡೆಕ್ಯಾತನು ತಪ್ಪದಿಂದ ಇಳಿದು ಮರವನ್ನು ಏರಬೇಕಾಯಿತು. ಗುಳ್ಳೆನೂ ಅಯ್ಯುವಿನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರವೇ ತಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು. ಗುಳ್ಳೆನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಬೆವರು ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಬೆಳಗಿನ ಜಾವಕ್ಕೆ ತಪ್ಪವು ಜಾಲಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಗುಳ್ಳೆನು ಮತ್ತೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನಾಲ್ವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು.” ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅಯ್ಯು ಮತ್ತು ಗುಳ್ಳೆ ಇಬ್ಬರೂ ದ್ವೇಷ ಮರೆತು ಒಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಕಥೆಯು ಗುಳ್ಳೆ-ಅಯ್ಯುವಿನ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಅವರ ದುಡುಕಿನ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸಹ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಉತ್ತಮ ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಅಹಿಂಸಾವಾದಿಯಾದ ಗೊರೂರು ರವರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ, ರಾಜಾರಾಂ ಮೋಹನ್ ರಾಯ್, ಜ್ಯೋತಿಬಾಪುಲೆ ಮೊದಲಾದ ದಾರ್ಶನಿಕರ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಣಿಬಲಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯು ಕೋಣಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ರೈತರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರು ಕೋಣ ಕಡಿದು ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಯ್ಯು ತನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಸಿಗದ ಕಾರಣದಿಂದ “ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು

ಇಷ್ಟವಿದ್ದಂತೆ ಮಾಡಲಿ. ಇದು ಅವರ ಜಾತ್ರೆ. ನನ್ನ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲ” ಎಂದುಕೊಂಡು ಅವನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದನು. ಗೊರೂರು ರವರು ಈ ಪ್ರಸಂಗದ ಮೂಲಕ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ಜಾಗೃತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ನಿರ್ದೇಶಕ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಥೆಯನ್ನು ಅದೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಭೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು ಸಿನಿಮಾವೂ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ ರಂಗದ ಅಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ದಾಲಿಗಳನ್ನು ಧೂಳಿಪಟ ಮಾಡಿತು. ನಲವತ್ತೆಂಟು ಪುಟಗಳ ನೀಳ್ಗತೆಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ತರಲು ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾಗೆ ಚಿತ್ರಕಥೆ ಬರೆಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ಚಿತ್ರ ಕಥೆ ಬರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸವಾಲುಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾದ ಕಥೆ ಎಷ್ಟೇ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೂ ಚಿತ್ರ ಕಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬರೆಯದಿದ್ದರೆ ಸಿನಿಮಾ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾದ ಕಥೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಚಿತ್ರ ಕಥೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಿನಿಮಾ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಭೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು ಸಿನಿಮಾದ ಚಿತ್ರ ಕಥೆ ಬರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರು ಸೃಜನಶೀಲರಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭೂತಯ್ಯನವರು ನಿಧನರಾದಾಗ ಅಯ್ಯು ಒಬ್ಬನೇ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಾಗಲೀ, ಗುಳ್ಳು ಧರ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದೇವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಾಗಲೀ, ಗುಳ್ಳನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೇವಲ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಾಗಲೀ ಕಥೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಕಥೆಯನ್ನು ಮೂಲ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿನಿಮಾ ಕ್ಲೈಮಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಚಿತ್ರೀಕರಿಸಿರುವ ರೀತಿ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವಂತಹದ್ದು. ಯಾವ ಹಾಲಿವುಡ್, ಬಾಲಿವುಡ್ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಮೇಕಿಂಗ್‌ಗೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಚಿತ್ರ ಅಂತಿಮ ಭಾಗವನ್ನು ಚಿತ್ರೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆದ ಹುಣಸೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ, ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನದ ಜೊತೆಗೆ ಎರಡು ಹಾಡು ಹಾಡಿರುವ ಜಿ. ಕೆ. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಛಾಯಾಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿರುವ ಡಿ. ವಿ. ರಾಜಾರಾಂ ಅವರಿಗೆ

ಅಭಿನಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲಬೇಕು. 'ಮಲೆನಾಡ ಹೆಣ್ಣು ಮೈ ಬಣ್ಣ' 'ವಿರಸವೆಂಬ ವಿಷಕೆ ಹಾಡುಗಳು' ಇಂದಿಗೂ ಕನ್ನಡದ ಎವರ್‌ಗ್ರೀನ್ ಹಾಡುಗಳಾಗಿವೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭೂತಯ್ಯನ ಮಗ ಅಯ್ಯು ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಥೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನೂ ಓದಲೇಬೇಕಾದ ಕಥೆ ಇದು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಓದಲೇಬೇಕಾದ ಕಥೆ ಇದು. ಕೂಡಿ ಬಾಳಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವೆಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದೇಶ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕಥೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು 'ಯಾರೂ ಅರಿಯದ ವೀರ' ಕಥೆ ಯನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಗುಳ್ಳನು ಅಯ್ಯುವಿನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲೇ ಯಾರೂ ಅರಿಯದ ವೀರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಗೌಡರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ, ಜಿ. ಎಸ್. ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಎಂ. ಹೆಚ್. (2016). ಸಾಲುದೀಪಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಪು.ಸಂ. 246
2. ಪ್ರಸಾದಸ್ವಾಮಿ ಎನ್. (2007). ಕಥೆ ಕವನ. ಕಣ್ಣು ಪ್ರಕಾಶನ. ಬೆಂಗಳೂರು. ಪು.ಸಂ. 109
3. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (2016). ವೈಯಾರಿ. ಐ.ಬಿ.ಹೆಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ. ಬೆಂಗಳೂರು. ಪು.ಸಂ. 03
4. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (2016). ವೈಯಾರಿ. ಐ.ಬಿ.ಹೆಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ. ಬೆಂಗಳೂರು. ಪು.ಸಂ. 04
5. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (2016). ವೈಯಾರಿ. ಐ.ಬಿ.ಹೆಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ. ಬೆಂಗಳೂರು. ಪು.ಸಂ. 08
6. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (2016). ವೈಯಾರಿ. ಐ.ಬಿ.ಹೆಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ. ಬೆಂಗಳೂರು. ಪು.ಸಂ. 39
7. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (2016). ವೈಯಾರಿ. ಐ.ಬಿ.ಹೆಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ. ಬೆಂಗಳೂರು. ಪು.ಸಂ. 21
8. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (2016). ವೈಯಾರಿ. ಐ.ಬಿ.ಹೆಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ. ಬೆಂಗಳೂರು. ಪು.ಸಂ. 44
9. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (2016). ವೈಯಾರಿ. ಐ.ಬಿ.ಹೆಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ. ಬೆಂಗಳೂರು. ಪು.ಸಂ. 48

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (2016). ವೈಯಾರಿ. ಐ.ಬಿ.ಹೆಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ. ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ಪ್ರಸಾದಸ್ವಾಮಿ ಎನ್. (2007). ಕಥೆ ಕವನ. ಕಣ್ಣು ಪ್ರಕಾಶನ. ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ, ಜಿ. ಎಸ್. ಹಾಗೂ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಎಂ. ಹೆಚ್. (2016). ಸಾಲುದೀಪಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ. ಬೆಂಗಳೂರು.